

Opinia o programie nauczania
Matematyka. Program nauczania dla klas 4-8 szkoły podstawowej
autorstwa

Jolanty Borzyszkowskiej, Marii Stolarskiej-Walkowiak, Moniki Czajkowskiej
wydawnictwa Grupa MAC S.A.

Opiniowany program nauczania jest zgodny z podstawą programową, która stanowi załącznik nr 2 do *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej*.

Program został tak skonstruowany, aby uczeń znalazł się w centrum aktywnego procesu konstruowania wiedzy. Jego założenia opierają się na teoriach konektywizmu, opisując proces edukacyjny jako tworzenie i wzmacnianie połączeń między różnymi źródłami informacji. Co czyni dokument nowoczesnym, adekwatnym do realiów współczesnej edukacji i zgodnym z kierunkami rozwoju kompetencji kluczowych.

Opiniowany program jest więc materiałem o wysokiej wartości merytorycznej, który odpowiada na współczesne potrzeby edukacyjne i społeczne. Jego konstrukcja, dobór treści oraz proponowane metody pracy odzwierciedlają aktualne kierunki rozwoju dydaktyki matematyki, a jednocześnie wpisują się w szersze ramy teoretyczne, takie jak uczenie się sytuacyjne.

Program jako środowisko uczenia się sieciowego

Program definiuje uczenie się jako system relacji obejmujący ludzi, technologie, zasoby cyfrowe i konteksty społeczne:

- zachęca do korzystania z różnorodnych źródeł informacji (podręczniki, materiały cyfrowe, aplikacje, dane z życia codziennego),
- promuje pracę w grupach, która umożliwia wymianę wiedzy i doświadczeń,
- wprowadza moduły ekonomiczno-finansowe, które wymagają analizy aktualnych danych rynkowych,
- integruje technologie informacyjno-komunikacyjne jako naturalny element procesu uczenia się.

W ten sposób program wskazuje, że uczeń uczy się poprzez nawigowanie w sieci informacji, a nie jedynie poprzez zapamiętywanie treści.

Integracja technologii

Program nawiązuje do możliwości przekazywania wiedzy matematycznej za pomocą różnych sposobów i narzędzi:

- wykorzystywania tabletów i komputerów podczas lekcji,
- pracy z aplikacjami edukacyjnymi i narzędziami do wizualizacji matematycznej,

- korzystania z zasobów internetowych.

Uczeń jako węzeł w sieci wiedzy

Program wspiera koncepcję ucznia, jako węzła w dynamicznej sieci uczenia się, poprzez:

- pracę projektową,
- zadania problemowe wymagające samodzielnego poszukiwania informacji,
- analizę danych z różnych źródeł,
- pracę w grupach, która buduje silne relacje, sprzyjające wzajemnemu uczeniu się, ocenie koleżeńskiej.

W ten sposób uczniowie uczą się selekcjonować informacje, oceniać ich wiarygodność i wykorzystywać je w praktyce.

Spiralność treści jako mechanizm wzmacniania połączeń

Powracanie do treści na coraz wyższym poziomie złożoności:

- wzmacnia istniejące połączenia neuronalne,
- umożliwia tworzenie nowych powiązań między pojęciami,
- pozwala uczniom aktualizować wiedzę w odpowiedzi na nowe informacje.

Wiedza jest postrzegana jako dynamiczna, a spiralność programu wspiera jej ciągłą rekonstrukcję i aktualizację.

Moduł ekonomiczno-finansowy jako przykład uczenia się sytuacyjnego

Wpłatanie zagadnień ekonomiczno-finansowych w każdym dziale matematyki:

- wymaga pracy z aktualnymi danymi (oferty, ceny, promocje, zmiany rynkowe),
- angażuje uczniów w analizę realnych problemów,
- łączy wiedzę matematyczną z kontekstami społecznymi i ekonomicznymi,
- rozwija kompetencje funkcjonalne i informacyjne.

Uczeń uczy się, że wiedza matematyczna jest częścią większej sieci powiązań obejmującej ekonomię, technologię, życie codzienne i społeczeństwo.

Ocenianie jako narzędzie regulacji uczenia się

Program kładzie nacisk na ocenianie wspierające, które pomaga uczniom zrozumieć, jak przebiega ich uczenie się i jak mogą je usprawniać. Dzięki stosowaniu informacji zwrotnej, samooceny i oceny koleżeńskiej uczniowie rozwijają:

- umiejętność refleksji nad własną pracą,
- świadome wybieranie strategii uczenia się,
- poczucie odpowiedzialności za własny rozwój,
- kompetencje społeczne wynikające z uczenia się we współpracy.

Aktywizacja uczących się

Jednym z kluczowych atutów opiniowanego programu jest wyraźne podkreślenie roli metod aktywizujących, które stanowią fundament nowoczesnej dydaktyki matematyki. Program nie traktuje ich jako dodatku, lecz jako niezbędny element procesu uczenia się, umożliwiający uczniom głębsze zrozumienie treści, rozwijanie kompetencji kluczowych oraz budowanie trwałych struktur poznawczych. Uczeń działa, analizuje, dyskutuje, konstruuje własne strategie rozwiązywania problemów.

Program proponuje szeroki wachlarz metod, które:

- angażują uczniów poznawczo i emocjonalnie,
- sprzyjają samodzielnemu odkrywaniu zależności matematycznych,
- rozwijają myślenie krytyczne i twórcze,
- wspierają współpracę i komunikację matematyczną,
- umożliwiają stosowanie matematyki w praktyce.

Proponowane są metody wspierające proces uczenia się matematyki:

- zadania problemowe, które rozwijają umiejętność analizowania sytuacji, formułowania strategii i argumentowania,
- praca projektowa, pozwalająca na integrację wiedzy matematycznej z innymi dziedzinami oraz rozwijanie kompetencji społecznych,
- gry i zabawy matematyczne, które zwiększają motywację i sprzyjają uczeniu się przez doświadczenie,
- łamigłówki i zadania logiczne, wspierające rozwój myślenia dedukcyjnego i indukcyjnego,
- doświadczenia edukacyjne, umożliwiające empiryczne odkrywanie zależności i praw matematycznych.

Szczególnie wartościowe jest to, że program nie ogranicza się do wymienienia metod, lecz wskazuje ich cel dydaktyczny oraz rolę w rozwijaniu kompetencji uczniów.

Podsumowanie

Opiniowany program nauczania matematyki jest dokumentem, który w sposób naturalny i konsekwentny realizuje założenia nowoczesnej dydaktyki matematyki, a co za tym idzie w pełni odpowiada na wyzwania REFORMY 26. KOMPAS JUTRA.

Bowiem integruje technologie, promuje współpracę, wspiera uczenie się w sieci, umożliwia dynamiczną aktualizację wiedzy i rozwija kompetencje niezbędne w społeczeństwie informacyjnym. Dzięki temu przygotowuje uczniów do funkcjonowania w świecie, w którym umiejętność tworzenia i wykorzystywania połączeń między informacjami jest równie ważna jak tradycyjna wiedza matematyczna.

Program traktuje metody aktywizujące jako klucz do rozwijania kompetencji matematycznych, społecznych i poznawczych, a także jako narzędzie wspierające motywację i zaangażowanie uczniów. Dzięki nim matematyka staje się przedmiotem dynamicznym, praktycznym i bliskim doświadczeniom uczniów, co znacząco podnosi jakość procesu edukacyjnego.

Ten program można polecić wszystkim nauczycielom, którzy chcą rozwijać swój warsztat dydaktyczny i budować zajęcia edukacyjne zgodne z duchem nowej podstawy programowej. To narzędzie realnie ułatwia codzienną pracę i inspiruje do tworzenia ciekawszych, bardziej angażujących lekcji.

19.06.2026

Kinga Gałązka – konsultant Centrum Rozwoju Edukacji Województwa Łódzkiego,
rzeczniczka MEN do spraw podręczników szkolnych